

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiariorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs XIII [i. e. XII]. De Electione per compromissum, & communem
inspirationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

Quesitio 388. *Num idem teneat in Religiosis?*

Respondeo affirmative; nisi obstat speciale statutum; potest enim quilibet renunciare iuri suo, nisi oppositum sit illi injunctum à Superiori suo. Pass. n. 19. tantumque Religiosus non habet velle vel nolle contra vel ultra voluntatem Superioris; ubi autem contrarium non constat, Superior presumitur velle, quod voluntura, ac se conformare cum eorum dispositione. Gonz. ad reg. 8. cancell. Gl. 4. n. 166. Adeoque ad hoc, ut Religiosus electioni intra Monasterium possit renunciare, sufficit, quod Superior id facere non vetet. Suar. tom. 4. d. 46. c. 1. n. 12. Sigism. loc. cit. n. 14.

Quesitio 389. *Intra quantum tempus Electus consentire debet electioni?*

Respondeo: intra mensam à die electionis sibi presentata, quo elapsa, si non consenserit, amittit jus qualitatum ex electione, & vacat Praelatura. Barb. ad c. quam sit. h. t. in 6. n. 3. Gonz. loc. cit. gl. 15. n. 50. Castel. c. 14. n. 40. Pass. n. 23. Quod tamen locum non habet, ubi Electus consentire nequit absque licentia Superioris; necesse enim est tunc, electum vel Electores quam citius hanc licentiam petere, determinandumque est tempus licentiae hujus obtinendae arbitrio judicis, spectata distantiā loci, in quo moratur Superior. Et si in congruo tempore non obtineatur licentia, vacat Ecclesia, posuntque Electores alium eligere. Pass. loc. cit. Porro competit Electo adhuc integer mensis ab obtenta licentia ad consentendum. Bax. p. 3. c. 24. Peyr. tom. 3. c. 9. n. 21. Pass. l. cit. citans Boér.

Quesitio 390. *Quid sit decretum seu instrumentum Electionis?*

Respondeo: esse scripturam continentem ab initio ad finem totam electionis seriem; seu esse scriptram dispositionem & ordinationem totius electionis principaliter consistentem in eo actu, quo unus Electorum per modum decernentis, definientis, & sententialiter eligentis nominatum in scrutinio à maiore parte Capituli nomine ejusdem eligit. Gl. in c. innotuit. v. decreto, ibid. Abb. n. 13. Hanc scripturam in suo Ordine ait Pass. c. 21. n. 1. dici scrutinium, quia continet totum ordinem scrutinii.

Quesitio 391. *Num hoc decretum scriptum sit de substantia Electionis?*

Respondeo negativè; tametsi enim de substantia Electionis sit, ut ipsa innoscat confirmatori, quantum opus est, ut de ea judicet, & illam aut confirmare, vel cassare valeat; per accidentem tamen est, quod confirmator accipiat hanc notitiam per scripturam potius quam per relationem oretenus factam à testibus, Scrutatoribus, vel Electoribus, factibus fidem de processu electionis. Barb. ad c. innotuit. n. 17. ibid. Abb. n. 18. Host. Imol. Castel. c. 12. n. 25. & 30. Sigism. dub. 4. n. 2. Pass. n. 2. cum communī contra Gl. in c. innotuit. Sed neque necesse est, ut simul cum decreto electionis mittantur ad confirmatorem persona aliqua ex iis, qua electioni interfuerunt, ut Superior per eas de persona electi, forma electionis, & studiis diligentius informetur: et si enim id fundamentaliter habere videtur in c. cupientes, rectius tamen dicitur, id solum innui ob maiorem cautelam,

Abb. ad cit. c. innotuit. n. 14. Quin & in cit. texta non esse sermonem, nisi de electionibus confirmatis à summo Pontifice. Pass. n. 3.

Quesitio 392. *A quibus necesse sit subscriptum esse hoc decretum?*

i. R espondeo primò: in electionibus non regularium ordinariū quidem esse, non tamen necessarium, ut omnes Electores subscribant, hāc v. g. formā: Ego Titius Canonicus S. Petri intersui huic electioni, consensi, & propria manu subscripsi: docet Innoc. in c. innotuit. b. t. n. 3. contra Sigism. loc. cit. n. 7. & Lavor. c. 19. n. 102. apud Pass. n. 4. docentes, id esse necessarium.

2. Respondeo secundò: ut hoc decretum plenam fidem faciat, præscindendo à speciali statuto vel consuetudine, non est necessarium, ut sit subscriptum à Notario publico coram testibus, ut vult Sigism. dub. 4. n. 9. ita etiam, ut hi interfuerint processui electionis, omniāque in eo acta viderint; sed sufficit, scriptum esse à Scrutatoribus, ubi hi a legge assumuntur, & deputantur ut Tabelliones ad conscribendum processum electionis; sunt enim hoc ipso persona publica, sribentes ex officio, adeoque ex hac auctoritate publica plenam fidem facientes, absque eo etiam, quod opus tunc sit testibus; majorem enim fidem merebunt tres persona ex publico officio Sribentes, quam unus Notarius & duo testes; quin & hoc ipso Scrutatores Argumento c. cum dilectus, habent officium testium; si quidem & Notarii testes sunt, sed publici, Cast. de elect. c. 1. n. 30. Pass. n. 6. & 7. qui tamen etiam n. 9. addit, in eo casu nimurum, dum Scrutatores ex lege conscribunt decretum electionis; necessarium esse, ut apponatur Sigillum Collegii vel Conventus; dum autem Notarius aliis publicis conscripctis hoc decretum, & apposuit Sigillum sui Tabellionatus, opus non esse, ut insuper apponatur Sigillum Collegii.

3. Respondeo tertio in genere: ut instrumentum electionis plenam fidem faciat, debere esse confectum juxta leges cuiuscunq; Collegii, auctoritate apostolicā approbatas, ita ut, ubi ex legge, aut stylo assumendum est Tabellio, hoc servandum sit, ubi autem Scrutatores ipsi hoc munere funguntur, per eos, & non per alium Notarium confici debere instrumentum hoc, Pass. n. 11. de cetero assumi quoque potest in Notarium laicus, Abb. in c. innotuit. n. 15.

PARAGRAPHVS XII.

De Electione per compromissum, & communem inspirationem.

Quesitio 393. *Num Electione per compromissum sit licita?*

i. R espondeo primò negativè quodad Regulares; pro his enim hic modus eligendi reprobatur per Trident. sess. 25. de Regul. c. 6. Pass. c. 22. n. 2.

2. Respondeo secundò: quodad Clericos alios affirmativo; pro his enim approbatur haec forma eligendi in c. quia propter his verbis: *Vel faciem eligendi potestas aliquius viris idoneis committatur* (nimurum)

mirum ab Electoribus) qui vice omnium Ecclesie viduatae proficiant de Pastore &c. melius autem committitur hæc potestas aliquibus in numero impari. c. in causis. c. cum dilectus. c. cùm in jure. b. t. Potest etiam committi uni. Abb. in c. in causis. n. 2. Butrio in c. cum dilectus. n. 2. quin & melius committitur uni. Pass. n. 3. Qui etiam esse potest non Prelatus; etiam ipse confirmator. Pass. loc. cit. Etiam mas respectu monialium. c. causam. b. t. Pass. n. 3. Poterit quoque Capitulum aliquos eligere, per quos eleguntur compromissarii, electuri vice Capituli. Laym. l. 4. tr. 2. v. 12. n. 5. Sigism. dub. 20. n. 2. Miran. tom. 2. q. 23. a. 34. Pass. loc. cit. Porro dum tres electi seu constituti compromissarii sub hac verborum forma: dantes eis, & cùlibet eorum, potestatem elegendi &c. illorum quilibet censor institutus in solidum, Gemin. ad c. cùm expediat. b. t. in 6. n. 7. pri-moque electus ab uno illorum est confirmandus. Gemin. loc. cit. Pass. n. 4.

Quæstio 394. An Compromissarii debeant esse Clerici, & de Capitulo?

1. R Espondeo ad primum affirmativè, Gl. in c. quia propter.
2. Respondeo ad secundum negativè. c. causam. b. t. ibidem. Abb. & Butrio, Biaz. p. 3. c. 17. Sigism. loc. cit. n. 1. Pass. n. 3.

Quæstio 395. Quotuplex sit compromissum?

R Espondeo duplex; aliud ab solutum, dum Electores absolute & sine limitatione compromittunt in aliquos, ut elegant, quem voluerint. c. in causis. c. causam. b. t. Aliud limitatum, quo compromittitur limitatè, ut scilicet compromissarii, auditus omnibus vocalibus, elegant illum, in quem major pars Electorum convenierit, de hoc compromisso sermo est in c. cùm dilectus. c. si cui, & cap. cùm expediat. b. t. nullumque est hoc compromissum, ut decernitur c. si cui. Dum electores facultatem dant Compromissarii elegendi illum, qui fuerit à pluribus electorum, non tamen constituentibus majorem partem Capituli nominatus. Laym. de Elect. q. 85. Pass. n. 5. Porro hoc compromissum limitatum est forma quadam electionis mixta, nimurum ex scrutinio & compromisso, et si principaliiter dicatur forma compromissi. Gl. in c. cùm expediat. v. exquisit. Gemin. ibid. n. 7. Adeòque electores in nominando compromissaris illo, quem eligi volunt, accurate servare debent leges scrutinii statutas cap. quia propter. Pass. n. 7. (non tamen ipsa nominatio compromissariorum subjecta est scrutinii legibus, sed potest fieri vivâ voce, ubi id specialiter prohibitum non est, vel per fabas aliomodo. Pass. n. 18.) erit enim alias forma elegendi distincta ab illis tribus statutis in c. quia propter. adeòque reprobata & nulla, juxta cap. sicui. Unde, si compromissarii unum de Collegio ab omnibus nominatum elegerunt, non exquisito illius voto, & hic electus consensu electioni, electio erit nulla, quia de ratione scrutinii est, ut vota omnium Electorum inquirantur. Pass. n. 10. Item nulla est electio, si compromittant electores, ut dereminatè elegatur talis; talis enim nominatur extra scrutinium, quod non valet; secus tamen est, dum à se nominatum in scrutinio determinatè compromissum eligendum. Item nulla est electio, si statuantur compromissarii, limitando eis electionem, ita v.g. ut elegant unum ex tribus, quos tres de Capitulo

nominabunt, quia hæc est forma non expressa in c. quia propter. omnis autem forma ibi non expressa est nulla. c. sicui. Econtra autem si dictæ leges scrutinii serventur, non tam erit forma distincta ab illis tribus, quam integrata ex earum duabus & minime contraria illis species. Gemin. in c. cùm expediat. b. t. in 6. Pass. n. 7. Qui etiam n. 15. & 16. rectè observat, in hoc compromisso limitato non compromitti nisi electionem communem, vel ad summum publicationem scrutinii, & collationem, si quidem nominare in scrutinio eligendum sibi referant Electores, & compromissario non conceditur facultas, nisi nominatum à maiore & saniore parte; distingui nihilominus adhuc à forma scrutinii pura per hoc, quod in electione per scrutinium is, cui committitur electio communis eligat vice praefatum electorum, in dicto autem compromisso eligat vice propria, & aliorum compromissariorum, si eorum sint plures, cùm facultas talis electionis à Capitulo transferatur in compromissarios. Unde etiam licet, ubi in forma scrutinii pura à lege determinatus est, qui faciat electionem communem, non possit ea committi alteri, possit tamen per viam compromissi deferri alteri, dum compromissum non est quoque prohibitum. Observandum etiam quodad hoc compromissum limitatum, quod ubi singulorum electorum vota exquiri debent per ipsos compromissarios, plures necessario constituti debent, & tot, quot ex jure necessarii sunt scrutatores: nam tunc hi compromissarii sunt ipsi Scrutatores electionis; Si vero compromittitur sola electio illius, qui ex scrutinio facta ab aliis & publicato inventus fuerit nominatus à maiore & saniore parte, unus solus constitui posset compromissarius, quin &c., ut Pass. n. 17. ad hunc effectum inepte statuuntur plures. Observandum denique in hoc compromisso non habere locum accessum, adeòque à Compromissario eligi non poterit is, qui cùm in scrutinio nominatus non esset à maiore parte, tot tamen post scrutinium ad eum accedunt, ut jam evadar nominatus à maiore parte; cùm vota data extra scrutinium non valent. Vide de hoc Pass. n. 9.

Quæstio 396. Num valeat compromissum aliquo Electorum contradicente?

1. R Espondeo primò: negativè de compromisso absoluto; nullus enim tenetur cedere jure suo; quilibet autem electorum habet jus eligendi. Abb. in cap. scriptum. b. t. n. 3. & in c. in causis. n. 30. Franc. & Butrio in cap. quia propter. Biaz. p. 3. c. 18. n. 1. Lamb. de jurep. l. 2. p. 2. q. 2. a. 17. Sigism. dub. 10. n. 31. Pass. n. 19.
2. Resp. secundò: de compromisso limitato sufficere, quod in electione compromissariorum consentiat major pars; cùm in isto modo electionis nulli fiat injuria, dum uniusquisque nominare potest personam, quam vult, & compromissarii nequeant eligere, nisi nominatum à maiore parte Capituli. Gemin. & Franc. in c. cùm expediat, & plures alii, quos citat Pass. & sequitur n. 20.

Quæstio 397. Quæ sint substantialia electionis per compromissum?

1. R Espondeo primò in genere, ea omnino necessaria esse, quæ necessaria sunt ad electionem in genere; quod enim est necessarium generi, necessarium etiam est speciei. Pass. n. 21.

N 4

2. Re-

2. Respondeo secundò in specie, necessarium esse Primo, ut compromissum in genere compromissi sit validum. Secundo, ut compromissarii non excedant formam compromissi, & potestatis sibi commissa. Tertiò, ut electio communis fiat ab eorum uno, dum plures sunt. cap. sicut. h. t. in 6. idque per verba numeri singularis, sicut & in electione per scrutinium. Pass. n. 22. Quarto, ut in decreto electionis unus ex compromissariis dicat: Ego Titius vice mea & sociorum compromissariorum (si sunt plures) virtute compromissi eligo Cajum. Pass. n. 24. Quinto ut compromissarii non elegantur, nisi collegialiter unitis presentibus scilicet, qui debent, volunt, & possunt commodè interesse. Pass. loc. cit. Sexto, ut elegantur compromissarii (subintellige in compromissio absoluto) ab omnibus, nemine electorum contradicente. Pass. n. 22.

Quæstio 398. An Electores possint revocare commissionem datam Compromissarii?

1. Respondeo: id eos posse, re adhuc integrâ; Rescū re non amplius integrâ. Sigism. c. in causis, ibid. Abb. n. 11. Barb. n. 4. Mirand. t. 2. q. 23. a. 34. concl. 3. Sigism. dub. 20. n. 7. Pass. n. 25. cum communi contra Gl. in c. in causis. tum autem res in praesente materia adhuc est integra, cùm compromissarii nondum attigerunt substantialia negotii, nimirum dum necdum ceperunt tractare de persona eligenda, licet incepérunt actus quosdam alios, qui tantum sunt de solennitate, v. g. cantare missam de Spiritu sancto, Barb. Sigism. ll. cit. Pass. n. 26. Porro etiam re adhuc integrâ revocari non potest data potestas compromissarii, nisi à majore parte Capituli. Abb. in c. in causis. n. 16. Felin. in c. i. de major. & obed. Sigism. l. cit. Pass. n. 27. remanente semper apud minorem partem facultate rationabiliter opponendi contra defectus compromissariorum. Pass. loc. cit. qui tamen etiam præcisè ob infamiam puri facti rejicinon poterunt; cùm hæc infamia non viet electionem. Sigism. loc. cit. n. 11. Pass. n. 28. Sed neque re adhuc integrâ, etiam à majore parte revocari potest compromissum, dum data est compromissarii facultas ista gratiâ & favore ipsorum, nimirum ut electores illos hac ratione honorent (in dubio autem non censetur illis hoc modo donata hæc potestas. Lavor. c. 19. n. 23.) habet se enim tunc hæc collatio per modum donationis irrevocabilis. Abb. & Gl. in cap. in causis. Biaz. p. 3. c. 19. n. 2. Pass. num. 30.

2. De cetero, ut potestas hæc re integrâ admittatur compromissarii, requiritur revocatio expresa, intimata compromissarii. Abb. in c. in causis. Biaz. loc. cit. n. 3. Pass. n. 31. nec sufficit revocatio tacita, nisi in hoc casu, dum Capitulum readhuc integrâ prius eligeret, quam compromissarii incepissent tractare de electione; cùm re integrâ potestas adhuc remaneat apud Capitulum; unde dum illud tunc eligendo uitius potestate suâ, locum non haber electio subsecuta compromissariorum, licet hi electionem à Capitulo factam ignorassent. Biaz. & Pass. ll. cit.

Quæstio 399. An compromissum sit validum, si compromissarii elegantur à Superiori, vel ab uno aliquo Capitulari, reliquis tacentibus, & non repugnantibus?

Respondeo negativè: in rebus enim arduis magna que importantia debent omnes singulatim

interrogari, & expresa consentire, & in re onerosa & gravi taciturnitas non habetur pro coulensu. Abb. in c. in causis. n. 3. Biaz. p. 2. c. 19. n. 2. Lambert. loc. cit. a. 17. Sigism. dub. 22. n. 1. Pass. n. 32. Verumque idipsum est, etiam si singuli de Capitulo vocarentur, sed non daretur eis intervallum, in quo nedum possent respondere, sed commode & prudenter deliberare & contradicere; quia taciturnitas post responsionem non statim habetur pro consensu. Innoc. in c. cùm in cunctis. h. t. Gonz. ad reg. 8. cancell. gl. 46. n. 40. Sigism. dub. 22. n. 4. Pass. n. 35. citans quamplurimos alios. Neque obstat, quod ubi in Capitulo tractatur aliquid illicitum & damnable, qui sunt in Capitulo, teneantur illud expressè contradicere; nam hoc ad summum verum est, quantum ad vitandam culpam: sed nec hanc incurritur, aut tacens haberi potest pro consentientia, dum Capitularis racet, quia videt se loquendo nihil profectum, vel à numero sufficiente vocalium negotium illicitum jam esse conclusum. Abb. in c. in causis. Pass. n. 37. citans Biaz.

Quæstio 400. An ubi unus solus est compromissarius, is possit se ipsum eligere?

Respondeo, negativè. Gl. in c. cùm in jure. h. t. Pass. n. 38. cum communi. Verumque idipsum est, etiam si compromissarius jurasset se electum dignorem, & ipse esset evidenter melior; censetur enim adhuc ambitiosus, & hinc repellendus. c. in Scripturis. 8. q. 1. Pass. n. 39. neque ipse cadit sub isto juramento, sed intelligitur exceptus. Pass. ibi. quia in generali sermone loquens non comprehenditur c. pet. de jure pat. Gl. in c. cùm in jure.

Quæstio 401. Num ubi compromissarii sunt plures, possint eligere unum ex suis, seu ex seipsis?

1. Respondeo primò: si compromissum sub hac forma, ut compromissariorum unus possit elegi, valebit ista electio. c. cùm in jure. h. t. Imò sufficit, quod sit electus à medietate aliorum compromissariorum, & ipse consentiat electioni; censentiendo namque augabit numerum suffragiorum, ita ut jam evadat electus à majore parte supra medietatem. cit. c. cùm in jure. Verum intelligendum hoc de electione, in qua servanda non est forma cap. quia propter, nam tunc, si electio fiat per vota publica, is qui se videt electus à medietate eligendum, potest suo consensu augere numerum, absque eo, quod ex hoc ambitiosus censetur; si autem fiat per vota secreta, poterit adhuc publicatis votis, mutato voto suo, consentiendo sua nominationi, accedere ad medietatem, & sic augere numerum. Sylv. v. Electio. n. 20. Pass. n. 42.

2. Respondeo secundò: si forma compromissi est exclusiva, nimirum ut nullus compromissariorum eligatur, nou valebit talis electio. Pass. n. 43.

3. Respondeo tertio: si compromittendo nec expresa datur facultas eligendi unum ex compromissariis, nec illa facultas expresa admittit, valeare adhuc talam electionem. Lavor. cap. 19. n. 36. Pass. n. 43, citans Abb. Archid. Innoc. Holt, contra Sylv. Tancred. &c.

Quæstio 402. Num, si major pars compromissariorum elegat, scilicet indiguum, minor vero pars vel etiam unus solus dignum, valeat

valeat hujus minoris partis electio; an vero cesse compromissum, & electio redeat ad Electores?

R Espondeo: non valere tunc electionem, eamque tunc redire ad Capitulum, Sylv. v. electio, q. 2. n. 25. Lavor, de elect. c. 2. n. 51. Pass. n. 46, contra Abb. in c. cum in jure. n. 7. Tabenam, v. electio, q. 2. n. 6. & alios censentes in isto casu maiore parte compromissarij privatâ voce (nam & hi eligentes scienter indignum privantur potestate eligendi, c. si compromissarius. b. t. in 6. electionem factam à minore parte dici posse factam ab omnibus, neque delictum majoris partis debere nocere minori parti, ita ut potestas data redeat ad Capitulum; Verum ratio responsio est, quod cum electores ideo elegerint tres v. g. compromissarios, quia noluerunt ligari ad unum, seu confidere judicio unius solius, electio digni facta ab uno non est secundum formam compromissi; adeo que etiam isti uni, vel minori parti non fit injuria, quia jam non admittit illi, quod ei datum fuerat; quippe non compromiserunt electores stare illius solius judicio. Pass. l. cit.

2. Porro redire quoque potestatem eligendi ad Capitulum, dum compromissarii ignoranter elegerunt indignum, tenet Sylv. loc. cit. Barb. &c. ad c. si compromissarius. n. 2. Cuch. l. 4. c. 38. & quod hinc inferit Pass. n. 47. in genere; quotiescumque electio facta à compromissarii, est ipso jure nulla, si eam potestarem Capitulum non ratificet, redditque ea iterum ad Capitulum, & potest hoc iterum eligere, non exspectato confirmatoris judicio; si tamen necdum expiraverit tempus datum electoribus ad eligendum. Pass. loc. cit. si enim compromissarii non eligant intra tempus statutum, electio devolvitur ad Superiorem. c. si compromissarius. h. t. in 6. Lavor, loc. cit. Pass. n. 48. Ad hanc compromissarii eligentes indignum puniuntur suspensione per triennium ab omnibus beneficiis, quæ obtinent in ecclesia, quam eligendo indignum offenderunt, quæ tamen penalorum non habent, nisi in electione Episcopi, vel Episcopo Superioris, neque etiam in alia electione, si compromissarius sit Episcopus, vit. c. si compromissarius. h. t. in 6. ibidem Barb. n. 7. Pass. n. 49.

Questio 403. Num si Electus per compromissum, non consentiat electioni, redeat ad Electores?

R Espondeo affirmativè. cap. si compromissarius. Cuch. Sigism. Barb. apud Pass. n. 50.

Questio 404. Num compromissarii possint eligere extrancum?

R Espondeo: eti melius sit ceteris paribus eligere de gremio. c. quod sicut. h. t. absoluere tamen possunt eligere personam de quounque loco, nec ex forma nec a lege aut consuetudine, nec ex forma compromissi (quæ lex vel forma alias servanda est) sunt ligati. Sylv. loc. cit. n. 26. Pass. n. 51.

Questio 405. Num si ipse confirmator sit compromissarius, possit uno eodemque actu eligere, & confirmare?

R Espondeo: negat Abb. in c. causam. h. t. n. 6. Jo. And. Butrio. Sylv. eò quod eligere & confirmare conveniat tunc confirmatori ex diverso jure. Affirmat econtra Pass. n. 52. eò quod ex di-

stinctis virtutibus possit procedere idem actus, habens ab utroque valorem, & institutio simul sit electio, siatque frustra per plura, quod potest fieri per pauciora; scilicet posse Episcopum compromissarium uno actu simul eligere, & instituere, v. g. Abbatissam.

Questio 406. Num Regulares possint compromittere in Superiorem?

R Espondet affirmativè Peyr. tom. 3. c. 3. n. 8. citans Abb. & alios; Respondeo negative Pass. n. 53, eò quod sustinet & probet Regulares vi conciliij Trid. non posse eligere per formam compromissi.

Questio 407. Quanam sint de substantia electionis per communem inspirationem?

R Espondeo: primum fieri debet ab omnibus electoribus nemine non consentiente in eandem personam. Abb. in c. quia propter. Biax. p. 3. c. 16. n. 3. Pass. c. 23. n. 1. Secundo sine ullo praevio tractatu. AA. iidem. Quamvis non obstat tractatus generalis de persona idonea eligenda; sed neque tractatus particularis de hac vel illa persona eligenda, dum postmodum repente excitati omnes, nullo dissentiente, alium eligunt, de quo nulla fuit facta mentio in precedente tractatu. Sigism. dub. 2. n. 6. Pass. v. electio. n. 5. Pass. l. cit. Tertio, multoq; magis sine prævia ullius nominatione; dum enim quis proponit à præside vel alio, electio censetur ex inspiratione humana, adeoq; requiritur, ut vel tumultum ab omnibus per verbū eligo, vel ab uno aliquo incipiente, quæ mox omnes subsequantur, fiat. Sigism. Pass. Pass. l. cit. Quartò, quod commune est huic electioni cum aliis, ut ex commissione vel determinante legi aut Capituli unus vice omnium eligit, & electionem perficiat, iidem AA. l. cit. Biax. p. 3. c. 16. Miraud. tom. 2. q. 23. a. 42.

Quest. 408. An sit Electio per communem inspirationem, si unus Elector sit absens & contemptus?

R Espond. negativè Biax. p. 3. c. 16. Butr. in c. quia propter. n. 1. Tusc. lit. E. concl. 74. n. 2. Sigism. dub. 2. n. 6. talis enim absens est de numero eligitum, & si ratam habet alterius electionem, præsumitur hoc facere persuasus à facto aliorum, & non ex DEI instinctu. Pass. n. 2.

Questio 409. An sit electio per communem inspirationem, si qui consensit ex primo impulsu motus, dum adhuc potest varia re votum, peniteat, & votum revocet?

R Espondeo negativè; jam enim non est electio uniformis, seu unanimis. Pass. n. 3. Potestque id ipsum contingere etiam in scrutinio secreto per schedas, dum nimis postquam dedit schedam, dicat Capitulo, se non persistere in voto dato, eti id dicat ante publicationem scrutinii, nihil refert, quod sciri non possit, quæ fuerit ejus scheda. Pass. n. 16.

*****
* *

Quæ-

Questio 410. Num eligi possit per hanc electionem vocalis praesens electionis?

Respondeo affirmative, dum electio fit publica voce, & ipse videns se ab aliis electum consensiat sua electioni. *Paff. n. 5. citans Tabien. v. elec-*
tio. n. 3. Quin & si repugnet, non quidem tali forma electionis per quam inspirationem, sed electioni sua, non pertinaciter, sed humiliter se excusando, ac tandem acquiescendo. *Paff. n. 16.* Sed neque, dum electio fit secreta, ex quo praesens acquievit forma eligendi per inspirationem, obstar valori electionis, quod electus ab aliis non eligens se ipsum sed

alium, modò postmodum sciens se electum ab aliis, acquiescat. *Paff.*

Questio 411. An electio per communem inspirationem egeat confirmatione?

Respondeo non, dum constat eam factam inspirante Deo, ut constabat in electione SS. Nicolai, & Ambrosii. *Sylv. v. elec. 2. n. 28. Paff. n. 4.* Verum de cetero spectat ad Superiores videre, an hic & nunc adsit divina inspiratio. *Biax. loc. cit. n. 4.* & non debet electus administrare sine Superiorum scientia & permissione. *Paff. loc. cit. Verum de hoc pluribus cap. seq.*

CAPUT TERTIUM. DE CONFIRMATIONE ELECTIONIS.

PARAGRAPHVS I.

De natura & necessitate confirmationis.

Questio 412. An, & qualiter confirmatio quandoque cum institutione, collatione & ipsa electione confundatur?

1. Respondeo primò, confirmationem, & institutionem terminos promiscue sapè sumi, unumque pro altero ponit. *Lott. l. 2. q. 1. n. 16. cum gl. in c. hoc tantū. 18. q. 2. juxta dicta à nobis sub initium partis hujus 2.* Quod ipsum

dum inter se dividui actus reputantur, sed penitus diversi ac separati. Idque non tam in personæ confirmantis diversitate; quām ex diversitate cause, nempe ut ipsam electionem perficiat ac consummet. *Lott. l. 2. q. 18. n. 39. adeo, ut uno eodemque actu expediiri nequeat electio & confirmationis, dum forte in eadem persona concurrerent ambæ facultates, nempe eligendi & confirmandi. v.g. dum canonici electuri Episcopum compromitterent in Metropolitanum, qui jam ante ex privilegio sedis apostolica habueret potestatem confirmandi Episcopos suffraganeos suos; ita ut diætus Metropolitanus prius elegere seu nominare deberet Episcopum secundum formam compromissi, ac dein eundem confirmare. Laym. in c. cum inter universas de elect. num. 4. citans Abb. in c. ne pro defectu, de elect. n. 4. gl. & Innoc. in c. cum inter. Sic etiam, si forte ex induito apostolico aliojure singulare inductum esset, ut electus à Capitulo per idem Capitulum installetur, jam illum actum installationis habiturum vim confirmationis, per quam præcedens actus electionis perfectissimum fortitur effectum, qui nimur consumit in potestate administrandi, ait Lott. l. 2. q. 18. n. 39. ex Oldr. conf. 148. n. 5.*

Ubi etiam notandum illud, quod ex eodem Oldr. addit Lott. num. 41, nempe quod, si præter hunc actum (intellige electionis) aliquid aut de jure, aut ex consuetudine fiat, quod implicet jus administrandi, dicitur actus confirmationis, & sic electionis perfectissima. Ita etiam quibusdam locis Abbates & Præpositos non solle aliter confirmari per Episcopos, quam ut ipsis canonice electis benedictionem solemnem impendant, in quo casu ista benedictione sit loco confirmationis, ait Laym. in c. cum inter. num. 4. dicens in hoc sensu intelligendum Innoc. in c. 1. de suppl. negl. ubi significat, quod Abbas ante acceptam ab Episcopo benedictionem non debeat administrare.

2. De cetero hinc non obstar, quod dicatur electio quandoque habere vim confirmationis; nempe, dum Capitulum simul eligit & confirmat, nulla alia expectata Superioris approbatione. *Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 6. n. 2. cum Turch. lit. E concl. 90. n. 3.* siquidem hic actus non tam rationem confirmationis, quām liberæ collationis facta per suffragia pluriū representantium totum Capitulum habet;

cum

Questio 413. An & qualiter confirmationis distinguatur ab electione?

Respondeo: propriè loquendo, sicut institutio correlativum est præsentationis, ita confirmationis electionis. *Lott. l. 2. q. 1. n. 23. cum Abb. in c. auditoritate. de institut. n. 5.* Estque confirmationis accessorium quoddam ad electionis actum, & ideo ejus naturam sequitur. *Lott. l. 2. q. 21. n. 113. citans Gemin. in c. cum in illis. de prob. in 6. §. cum autem. n. 3.* Unde & haec supponit, & ab ea distinguitur, & separatur. *Lott. l. 2. q. 21. n. 10. ubi electio; & confirmationis ne-*